

**Sermones prestantissimi viri Ro||berti de Litio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professo||ris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no.Maij.

Sabbato. j. do. in. xl. de impedime[n]tis orationis. Sermo. xxj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

Sabbato post diem cinerū.

dati. Alij ob infamijs et criminibus falsis plene purgati. Alij a varijs: diuer-
sisq; tribulationib; et angustijs ad q̄-
tē et trāquillitatē pducti. Narrēt ista q̄
expti sunt. Dicāt deuoti sc̄i Nicolai: san-
cti Frāsc̄i: sc̄i Antonij: sc̄i Bernardi:
ni: sc̄i Petri martyris: et aliorū sc̄ōrum
qd̄ acceperūt: qd̄ obtinuerūt illos inuo-
cādo. Elament p̄ssime virginis fides
les deuoti quot munera dei ad inuoca-
tionē noīe marie abūdāter impetraue-
runt. De qua Bern. ait: In periculis: in
angustijs mariā cogita marias inuoca.
Ergo simus p̄opti et fiducialiter orādo
inuocemus sc̄ōs: quorū patrociniū ob-
tinere poterimus hic gratiā et in futu-
ro gl̄iam in q̄ uiuit deus trinus et vnus
p̄ infinita secula seculorū. Amen.

Sabbato post diē cinerū de impedi-
mētis cōtrarijs orationi: propter que
orantes non exaudiuntur.

Sermo. xxi.

Rat enim ven-
tus cōtrarius eis. Scri-
buntur hec verba. Mar-
ci. vi. et in euāgelio hodi-
erno. Eōquerūtur pluri-
mi et quidē absq; vlla ratiōe q̄ in suis
orōnibus nō exaudiunt a deo: nec im-
petrāt orādo qd̄ volunt. Sed nō intel-
ligūt q̄ vt Aug. inq̄t. xvi. q. i. c. decime.
Benefacere semp deus paratus est: sed
hōim malicia prohibet. Cessante ergo
ex pte hominū defectu nō est correpta
ad dādū manus oīpotētis dei liberalis-
sima. Querit nāq; ip̄e vt sua beneficia
eroget mētēs nostras bene dispositas.
Unde naufragiū timētibus discipulis
in nauicula cōstitutis: sicut in euāgelio
hodierno legī r̄p̄a dixit: Cōfidite. Nā
p̄pterea imminēbat eis periculū et con-
trariebant v̄tī: q̄ erat cor eorū obceca-
tum: nec vt decebat cōfidebāt in virtute
magistri sui. Sic et orantibus eueni-
re solet q̄ q̄q; nō exaudiunt: qm̄ non
orant cum ea spe et fiducia quam habere
debent in benignissimo deo. Ac r̄p̄m

vt magis quietes animi eorū qui dolēt q̄
eorū preces deus nō implet: in presenti
sermone de impedimētis orōnis erim⁹
tractaturi: videbimusq; qualia sint im-
pedimenta que cōtrariant orāribus ne
exaudiant: sicut venti cōtrariebant in
mari discipulis. Et notabimus tria p̄-
cipalia impedimenta.

Primū dī iniusticia.

Secūm dī iniquitas.

Tertiū dī impatientia.

Quia p̄pter iniusticiā vel orātis vel ora-
tionis vel eorū p̄ q̄bus orat q̄q; deus
orōnes nō exaudit.

Primū impedimētū quare
multoties deus non exau-
dit orātes dicitur iniusticia
que triplex esse pōt.

Prima est ex parte orātis.

Secūda ex parte orōnis.

Tertia ex parte eius p̄ quo orat.

Prima iniusticia est ex parte orātis:
qm̄ orans adeo est iniustus vt exaudiri
nō mereat. Sed p̄ clariori noticiā que-
ritur vtrū p̄ctōres impetrēt aliqd̄ a deo
suis orōnibus: Et arguit q̄ non ex ver-
bis scripture. Scribit nāq; Esa. i. Cum
extēderitis manus vestras auertā oculos
meos a vobis: et cū multiplicaueritis
orātionē nō exaudiam: manus enī ves-
tre sanguine plene sunt. et Esa. lii. Ecce
nō est abbreviata manus dñi vt saluas
re neq̄at: neq; aggravata est auris eius
vt nō exaudiat: sed iniquitates vestre dis-
uiserunt inter vos et deū vestrū: et p̄ctā
vestra abscondērūt faciē eius a vobis ne
exaudiret. Manus enī vestre sanguine
pollute sunt: et digiti vestri iniquitate
labia vestra locuta sunt mendacium:
et lingua vestra iniquitatem saturat. Et
v̄biere. Erenorum. iii. Nos inique egī-
mus et ad iracundiam pronocamus: re-
icirco tu es ineroxabilis. Et David in
ps̄. lvi. Iniquitātē si asperi in corde meo
nō exaudiet dñs. Et Prouer. xviij. Qui
declinat aures suas ne audiat legem:
oratio eius erit execrabilis. et Job. i. r̄.
Scimus q̄ p̄ctōres deus non exaudit.

Et Elyb. sup. Mat. Qui orat et peccat: non orat deū sed deludit. et Prover. xv. Rōge est dñs ab impijs et orones iustorum exaudiet. At contra est autortas Elyb. qui sic glosat dictū xpi Luce. xxi. Dis qui petit accipit: siue iustus: siue peccator. Et ad idē Augu. sup. Jobem ait: Si peccatores non exaudiret deus: frustra publicanus dirisset: Deus propitius esto mihi peccatori. Lu. xviij. Respondeo p. huius dubij solutione sequēdo Alex. i. in. volumine summe. vbi. s. q. xxi. mē. in. q. orantes hoīes in triplici varietate pnt inueniri. Nā aliqui s. valde pauci iusti sunt. i. sine peccato mortali: et oīe eorū portētissima est ut ostēdemus in sermone de visu orōnis in ipso Moyse. et id. Jaco. v. s. Multū enī valet deprecatio iusti assidua. Aliqui sunt peccatores obstinati qui diutius in malo perseverantes non se voluerūt corrigere: deo vocati non se voluerūt emēdare: obdurauerūt corda sua spernentes dei iudicia. Vt cum quicq. ppter suā duriciē dei manus eos castigantē sentiāt in tribulatione possit clamāt. Dñe dñe. Mat. xxv. et dñs auertit faciē suā ab eis quibus dicit illud Prover. s. Vocavi et renuistis: extēdi manū meā et non fuit qui aspiceret: desperistis omne cōsiliū meū: et increpationes meas neglexistis. Ego quoq. in interitu vestro ridebo: et subsannabo vos cū vobis qd timebatis aduenerit: cū irruerit repētina calamitas: et interitus quasi tēpestas ingruerit: qñ venerit sup. vos tribulatio et angustia: tunc inuocabūt me: et non exaudia: mane consurgēt et non inuenient me: eo q. exorsam habuerint disciplinā. Aliq. orantes sunt peccatores humiliati: q. s. quicq. peccent: non tñ semp retinēt ppositū male volūtatis: humiliant deo: timēt illum ob eiusq. reuerentiā aliqua bona opera faciunt. Vt in suis necessitatibus orāt deū: suāq. implorant clementiam. Confortandi sunt certe tales ut sperent in dño qui ex misericordia sua eos audit: nec in vanū orare permittit: quoniam ut

Aug. inquit in. c. adhuc instāt. de penit. di. in. Cur docuisset dñs orantes dicere Dimitte nobis debita nostra: nisi ipse misericors persuaderet qui nos ab hac petitione non vult deficere, hec ille. Peccator erat publicanus: et humiliatus ex auditus est. Lu. xviij. Peccator Ezechias et orationem eius ppter humilitatem exaudivit deus. Peccatores niniuite: et orantes et ieiunantes dei iudiciū euasēserunt. Ideo qui peccatores sunt dummodo non sint obstinati et obdurati in malicia sua fiducialiter orēt ad deū. Autoritates autē in strariū allegare intelligende sunt de peccatoribus obstinatis: aut de illis qui petunt aliquid a deo s. desiderium peccati: quos deus aliquñ ex misericordia non audit: quicq. v. ex vindicta exaudit permittens eos amplius ruere in peccatū: q. ut dicit Aug. Deus quēdā negat propitius que concedit iratus. Secunda iniusticia est ex parte orationis, quando oratio non habet rationē virtutis. Nam ut dicit Bernardus. di. xviij. tertij libri. ar. ii. q. in. In quibus bet orōne duo sunt consideranda: materia. s. et forma. Materia orationis respicit desiderij petentis. Forma vero respicit discretionem proponentis. qñ. s. ille qui orat cōmittit oīa voluntati diuine: sicut faciebat xpūs qñ orans dicebat ad patrē. P. si possibile est trāseat a me calix iste: verū tamen non mea voluntas fiat: sed tua. Mat. xxvi. Marc. xiiij. et Lu. xxii. Qui sic orat et si non semp impetret qd petit et desiderat: nūq. tñ orat sine merito: qñ sic orando deū honorat: qui quandoq. denegat temporalia ista bona petentib: q. videt illa animę salutē esse contraria. Et hoc legitur in vita scē Petronille: quā scēdus Marcellus scripsit: q. cum ipsa filia esset Petri apli et speciosa nimis: deo volente se vobis laborare cepit. Discipuli autē petri dixerūt ad eū. Cū oīa a te sanent infirmi: cur Petronilla iacere permittis. Quib. petri respondit: Q. sic expedit ei: verū tñ ne putes impossibilitas sanitatis eius

Sabbato post diem cinerum.

in nomine iesu xpi illa sanabo. Dixitq;
ei. Surge petronilla velocius et mini-
stra nobis. Que statim sanata surrexit
et ministravit eis. Cōpleto aut ministratio:
Petrus dicit ei. Petronilla redi ad
lectum tuū. Que statim redijt et vt pū-
sebris laborare cepit. At vbi in dei
amore cepit esse perfecta: eā pfecte sa-
nauit. Simile est quod legitur in vita
sancti Thome cantuariensi. Cū em qdā
quē sanctus Thomas dū viuebat val-
de dilexerat grauiter infirmaret: iuit ad
eius tumbā et pro sanitate rogauit im-
petrauitq; illas ad libitum. Sed dum
sanatus rediret cogitare cepit q illa sa-
nitas forsā aīe sue non expediret. Vñ
iterū ad sepulcrū rediens orauit: vt si
non esset vtile anime sue cōtinuo ipsa
infirmas rediret: statimq; redijt sicut
prius. Propterea dicimus q qui bene
orare volunt: oīa tandē cōmittere de-
bent voluntati diuine. ¶ Tertia inius-
ticia est ex parte eius pro quo oratur.
Fiunt em qnq; orationes p aliquib;
qui non merentur beneficia q postulā-
tur p ipis. Vñ deus dixit ad Hiere. de
populo iudaico pessimo et idurato. Tu
noli orare p populo hoc: nec assumes
pro eis laudem et orationē vt non ob-
stas mihi: qz ego non eraudā te. Hie-
re. xj. c. Sed ad hoc facit exemplū san-
cti Bartholomei de quo in sua legēda
sic habet: Qd anno dñi. cccj. sarraceni
Siciliā inuadentes: Liparitanā insu-
lam vbi corpus scī Bartholomei qe-
scebat vastauerunt: ac eius sepulcrum
confringentes: ossa ipsius disperferūt.
Apparuit autē sanctus cuidā deuotissi-
mo dicēs: Surge collige ossa mea que
disperfa sunt. Cui ille. Qua rōne colligere
aut aliqū tibi honorem exhibe-
re debemus cum deleri permiseris: nec
auxilium nobis impenderis. Cui ille.
Per multum tēpus meritis meis dñs
huic populo pepercit: sed eoz peccatis
nimium inualefcentibus et ad celū cla-
mātibus iam p eis nō valui veniā im-
petrare. Sed ex his dubitari solet an

pro omnibus in hac vita existentibus
sit orandum. Et rñdet Tho. vbi. s. ar.
vj. in rñsione ad tertium argumentū.
Qz pro pctōribus orandū est vt puer-
tur: quia sicut nulli qdū hic viuit sub-
trahendū est correptionis beneficium:
qz non possumus distinguere predesti-
natos a reprobatis. vt Aug. dicit li. de
correptione et gratie: ita etiā nulli est
denegandū orationis suffragium. Pro
iustis etiam est orandū vt perseuerent
et pficiant et vt non superbiam dū cōsi-
derant se alioz suffragijs indigere.
¶ Qd sepe deus non eraudit orantes:
quia ipi veniā petentibus dare nō
lunt: aut crudeles sunt pauperib; aut
diffidentes deo.

Capitulum. ij.
Secundum impedimētū con-
trarium orantibus ne exau-
diantur dicitur iniquas qñ
inueniuntur in eis potiss-
me tres iniquitates: videlz

Prima dñ: irremissibilitas.

Secūda dñ: crudelitas.

Tertia dñ: infidelitas.

¶ Prima dñ iniquas et irremissibilitas
qñ orantes nolunt primis suis q eos
leserunt veniā petentibus indulgere
et offensas remittere. Jd dñ: Eccl. xxviii.
Relinque primo tuo nocenti ter tunc
deprecanti tibi peccata soluetur. Xps
autē in euangel. Mat. v. orari iussit p
persequentibus et calumniātibus.
¶ Sed circa hoc satis in dubio versat
animus. Primo quia in sacra scriptu-
ra inducuntur multe imprecationes cō-
tra inimicos. Dicitur em in ps. vj. Erub-
escant et conturbentur omnes inimici
ei mei. Et alibi ps. xxx. Erubescant im-
pii et deducantur in infernū: muto fiat
labia dolosa. et. vj. Confundantur et re-
uereantur inimici mei et. ¶ Secundo
qz vindicari de inimicis in malū inimi-
corum cedit: sed sancti vindictā de ini-
micis petunt. sicut pater Apo. vj. vbi
martyres xpi inducuntur di. Vsq; quo
nō vindicas sanguinem nostrū de his
qui habitant in terra. Et Velias rogas

uit ut ignis descenderet de celo q̄ cōsu-
meret duos principes quinquagena-
rios: et exauditus est. iij. Reg. .i. Tercio
q̄ operatio hominis et eius oratio
nō deberet esse p̄traria. sed hoīes q̄q̄
licite impugnat inimicos: alioq̄n oīa
bella essent illicita: ergo videtur q̄ non
sit p̄ inimicis orandū. Respondet Tho.
vbi. s. eo modo quo tenemur diligere
inimicos tenemur et pro eis orare. Di-
ligimus em̄ in eis naturam nō culpā.
Diligere etiā inimicos in generali est
in precepto: nō aut̄ in speciali. ut scilicet
homo s̄m p̄parationē animi sit para-
tus etiā specialiter inimicū diligere et
eū iuuare in necessitatis articulo vel si
venit periret. Sed ī speciali inimicos
diligere absolute et eos iuuare p̄fectio-
nis est. Similiter et necessitatis est ut
a cōibus nostris orationibus quas p̄
alijs facim̄ inimicos nō excludamus.
Quod aut̄ specialiter oremus p̄fectio-
nis est nō necessitatis nisi in aliquo ca-
su speciali. Ad primū ergo dicendū
q̄ imprecationes que in sacra scriptu-
ra ponūtur quadrupliciter possunt in-
telligi. Uno modo s̄m q̄ p̄phete solēt
figura imprecantis futura predicere.
ut Aug. dicit in li. de sermone domini
in monte. Secūdo modo p̄nt quedam
temporalia mala peccatoribus q̄q̄ a
deo ad correptionē mittunt. Tercio
modo intelliguntur petere nō s̄ ipsos
hoīes: sed p̄tra regnū peccati: ut scilicet
correptione hominū peccatū destruat.
Quarto modo cōformando volūta-
tē suā diuine iusticie circa dānationem
perseuerantiū in peccato. Ad secūdū
dicendū q̄ sicut in eodem lib. Aug.
ait: Vindicta sanctorū est propter diui-
nam iusticiā q̄ ut inquit ps. lviij. Veta-
bitur iustus cui viderit vindictā. Ad
tertiū dicendū q̄ licitū est impugna-
re inimicos ut compescantur a pecca-
tis eo q̄ cedit in bonū eorū. Et sic licet
orando petere aliqua temporalia ma-
la inimicorum ut corrigantur. Et sic ora-
tio et opatio erūt p̄ua. Ad secūda iniquitas

dicatur crudelitatis q̄n orantes deum
liberalem inuenire volunt: et ipi p̄ori-
mis suis auari sunt et crudeles. Jo. Lo-
bie. xij. dicitur: Bona est oratio cum tes-
tunior elemosyna. Tercia iniquitas di-
citur infidelitatis. Orant multi sine fi-
de: sumendo fidem p̄ fiducia siue con-
fidentia. Ideo dicitur Jacobi. .i. Si q̄s
indiget sapiētia postulet a deo. postu-
let autē in fide nihil hesitans. Nam ut
inquit psalmista ps. cxxij. Oculi domi-
ni super metuentes eum: et in eis qui spe-
rant super misericordia eius. Et Proverb. xxx.
Elypeus est dñs omnibus sperantibus
in se. Et Eccli. ij. Respice filij nationes
hoīum: et scitote quia nullus sperauit in
domino et confusus est.

Ad deus q̄q̄ nō exaudit orātes p̄pter
illorum impatiētia: et qualiter orā-
dum est perseueranter. Caplm. iij.

Terū impedimentū cōtra-
rium orantibus ne exaudia-
tur dicitur impatiētis. Sūt
em̄ multi qui si statim nō ex-
audientur cum orāt efficiunt impatiē-
tes murmurāt de deo et ad deū ampli-
redire nolunt: deum esse durum tena-
cem et auarū di. Quibus sonare debet:
vox euangelica xpi di. Lu. xj. Quis ves-
trum habebit amicum et ibit ad illum
media nocte dicens: Amice accommoda
mibi tres panes: quia amicus meus ve-
nit de via ad me et nō habeo quod pos-
nam ante illum. Et ille deintus respon-
dēs dicat: Noli mihi molestus esse. Jā
clausum est ostium: et pueri mei mecum
sunt in cubili non possum surgeret das-
re tibi. Et ille perseuerauerit pulsans.
Dico vobis. Et si non dabit illi surgēs
eo q̄ amicus eius sit propter impo-
ritatem tamen eius surget: et dabit illi
quotquot habet necessarios. Et ideo
dico vobis. Petite et dabit vobis. Ubi
xps docet nos perseueranter orare: quia
perseuerantia continua in quodlibet
opere arduo satis p̄dest. Ideo ait Qui
dius lib. ij. de ponto. Percussu crebro
saxa canantur aquis. Et lib. iij. dicit:

Dominica Inuocauit.

Butta canat lapidem non vi sed sepe
cadendo. Et lib. i. de arte amandi. Quid
magis est durum saxo quid molli? vn-
de: Dura tñ molli saxa canantur aqua.
Et Job. xiiij. Lapides excauent aque:
et alluione paulatim terra consumit.
Nec propterea quia replicatis vicibus
deus vult erorari: illiberalis et inurbanus
est censendus: qui ideo quandoq;
sua beneficia rogatus differt conferre
vt nos humiliter corda nostra magis
inflamet et beneficia sua sapidiora red-
dat. Amoueatur ergo impedimēta pre-
dicta et erit tranquillitas in animo ora-
tis. Cui christus hic dabit gratiam: et
postea gloriam. Amen.

In Dominica Inuocauit in mane de tē-
pore bene dispensando. Sermo. xxi.

Ecce nunc tem-
pus acceptabile. Docto-
ris gentium verba sunt
ista. ij. Cor. v. c. et in epi-
stola presentis dominice
ponderanda sunt verba apostoli que
de tempore dicit in lectione occurren-
tis epistole: qm̄ nulla grauior periculo
fiorq; iactura q̄ perditio tēporis. Il-
lud nāq; datum est nobis a deo vt pos-
simus mereri regnum eternum. Si ta-
men defecerit sine merito deficiet etia;
spes nostre salutis. Diximus enim in
precedentibus sermonibus de iusticia
dei qualiter hi qui in inferno sunt extra
omne statū omneq; tempus merendi
dolent se esse positos. Solerter itaq;
vniūsq; studere debet vt temp⁹ sibi
concessum fructuose dispenset: quod
quia pleriq; negligunt iecirco in p̄sens
ti sermone de tempore erimus locutu-
ri: de quo p̄ncipaliter tria mysteria p̄-
ponimus contemplanda.

Primum dī conditio.

Secūm dī nominatio.

Tertium dī observatio.

De tribus conditionibus temporis
scilicet breuitate: mobilitate: et irreuoca-
bilitate.

Capitulum. i.

Rimum mysteriū dī replan-
dum de tēpore dicitur con-
ditio. In quo attente consi-
derare debemus quot sunt
principales tēporis p̄ditio-
nes. Et reducimus illas ad tres: videlz

Prima dī breuitatis.

Secūa mobilitatis.

Tertia irreuocabilitatis.

Prima conditio tēporis dī breuitas
q̄ vt inqt Paul⁹. i. Cor. vii. Tēpus bre-
ue est. Et hoc tripliciter.

Primo respectu sui.

Secundo respectu dei.

Tertio respectu nostri.

Primo tps est breue respectu sui: q̄
incepit esse et desinet esse. Q̄ tēpus in-
cepit esse patz p̄ dicta doctorū. An̄ Eul-
fiodorus sup. ps. liiij. ait: Tēpus tunc
cepit qd̄ mūdus sumpsit initū. Et orige-
nes lib. i. sup. Gen̄: Tēpus non erat
anteq̄ mūdus nō esset: s; esse cepit. Et
Isid. lib. i. de summo bono. Nulla aū
p̄ncipiū mūdi fuerūt tpa q̄: cū ipm̄ sit
creatura in p̄ncipiū mūdi factum esse
credēdū est. Et Aug. li. v. de trim. Tps
non cepit in tpe. Nō enī erat tps ante
q̄ esset tps. Et si diceret q̄ oē qd̄ cepit
esse aut cepit esse in tpe aut in eterni-
tate. Si ergo tps cepit esse et nō cepit eē
in eternitate: ergo cepit esse i tpe. Rñ-
det. d. Bon. ij. di. scđi li. in declaratione
lre. Q̄ fm̄ Aug. differt dicere aliqd̄ fie-
ri ex tpe et in tpe et cū tpe. Ex em̄ impo-
tat ordinē: in iporat cōtinētiā: cū im-
portat simultatē. et iō nihil factū est in
tpe: nec ex tpe nisi qd̄ excedit a tpe. Q̄
ergo tps et ea q̄ in primordio tps crea-
ta sunt a tpe nō excedunt. iō di. Aug.
ea esse creata cū tpe: non in tpe: nec ex
tēpore. Q̄ Scđm autē Bedam quē mas-
gister inducit in textu quattuor fuerūt
a p̄ncipio creata: scilicet materia p̄ma:
angelica natura: celū empyreū et tps.
Dicit tñ. d. Bon. vbi. s. ar. ij. q. i. q̄ tem-
pus accipi cōsuevit in scripturis scđm
q̄drupl. scilicet cōissime: cōiter: p̄oprie
et magis p̄oprie. Cōmuniissime tps dī